

Stanovisko Asociácie priemyselných zväzov a dopravy

na rokovanie HSR SR dňa 13. 1. 2025

Návrh zákona, ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 609/2007 Z. z. o spotrebnej dani z elektriny, uhlia a zemného plynu a o zmene a doplnení zákona č. 98/2004 Z. z. o spotrebnej dani z minerálneho oleja v znení neskorších predpisov a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony

1. Postoj APZD

APZD súhlasí s predloženým materiálom a odporúča ho po zapracovaní pripomienok na ďalšie legislatívne konanie.

2. Zdôvodnenie postoja APZD

APZD uplatnila v medzirezortnom pripomienkovom konaní 3 zásadné pripomienky. Z toho bola 1 pripomienka akceptovaná, 1 čiastočne akceptovaná a 1 pripomienka neakceptovaná.

Pripomienka s pretrvávajúcim rozporom:

Žiadame zrušiť oslobodenie od spotrebnej dane výrobu tepla z uhlia a zemného plynu pre jeho ekologickú a ekonomickú neefektívnosť.

Ad1: Oslobodenie uhlia a zemného plynu od spotrebnej dane je **ekonomicky neefektívne pre štát**:

- štát prichádza o príjmy zo spotrebnej dane a to v čase silnej konsolidácie verejných financií
- namiesto toho, aby štát poskytoval adresnú pomoc energeticky chudobným rodinám (či už vo forme štátnej pomoci alebo inou kompenzáciou) naďalej ju cez oslobodenie od spotrebnej dane bude poskytovať celoplošne aj tým, ktorí na ňu nie sú odkázaní

Ad2: Oslobodenie uhlia a zemného plynu od spotrebnej dane **znevýhodňuje ekologické alternatívy výroby tepla**:

- nemotivuje trh znižovať spotrebu neekologických palív, pretože sú naďalej ekonomicky výhodné
- poskytovanie podpôr na využívanie fosílnych palív na kúrenie a chladenie je v rozpore s cieľmi EÚ a environmentálnou politikou Slovenska, v ktorej deklaruje ich postupné utlmovanie

- Európska komisia vydala usmernenie, že členské štáty od 1.1.2025 nesmú v tejto oblasti poskytovať finančné stimuly, dotácie, zvýhodnené pôžičky ani daňové stimuly – sme tak v rozpore s EK
- Slovensko dotácie utlmuje veľmi pomaly - v roku 2023 vynaložilo cez priame a nepriame dotácie do fosílnych palív 1,6 miliardy eur – najviac za posledných 15 rokov
- odhadujeme, že zrušenie oslobodenia by pritom prinieslo do štátneho rozpočtu 100 mil. eur ročne

Riešenie:

Žiadame, aby ministerstvo v návrhu zákona prijalo záväzok (prechodné ustanovenie), že s účinnosťou od 1.1.2026 zruší oslobodenie uhlia a zemného plynu od spotrebnej dane. Táto forma záväzku nám dáva zmysel a to aj v kombinácii s opatreniami EÚ ETS2 a zavedením sociálno-klimatického fondu.

Na rozporovom konaní sme poukázali na to, že je úlohou Ministerstva hospodárstva SR zaviesť takúto adresnú pomoc energeticky chudobným skupinám a túto snahu ministerstva plne podporujeme.

Ale to, že štát v čase konsolidácie bude pokračovať v ekonomicky náročnej celoplošnej pomoci, pretože nevie nájsť žiaden spôsob poskytovania adresnej pomoci a súčasne pomoci, ktorá by nezhoršila hodnotenie štátneho dlhu a jeho financovanie, nie je možné bezvýhradne nadradiť dosahovaniu ekologických cieľov Slovenska a znevýhodňovať zavádzanie ekologických alternatív výroby tepla.

3. Stručný popis navrhovaných zmien, cieľ a obsah materiálu

Elektrina

- spresňuje sa definícia pojmov:
  - o elektroenergetický podnik (malí výrobcovia elektriny z uhlia, zemného plynu a minerálneho oleja do 5 MW nie sú považovaní za takéto podniky)
  - o dodávateľ elektriny a zemného plynu (má povolenie alebo splnil oznamovaciu povinnosť a elektrinu/zemný plyn dodáva konečnému spotrebiteľovi)
  - o plynárenský podnik, výroba zemného plynu, pohonná látka, palivo
- zdieľanie a dodanie elektriny na nabíjajúcu stanicu sa považuje za dodanie elektriny konečnému spotrebiteľovi – vzniká povinnosť registrácie platiteľa dane z elektriny
- zjednodušuje sa systém registrácie oprávnených spotrebiteľov elektriny tak, aby každá osoba mala len jedno registračné číslo (prioritne, aby bola registrovaná ako platiteľ dane z elektriny)

- upravuje sa postup, ak chce platiteľ dane z elektriny zároveň vykonávať činnosti oslobodené od dane
- návrh zákona spresňuje podmienky pre zamedzenie dvojitého zdanenia a daňová povinnosť nevzniká platiteľovi dane z elektriny, ktorý ju nadobudol už zdanenú
- spresňuje sa definícia preukázateľne zdanenej elektriny na účel vrátenia dane a zavádza sa povinnosť evidencie množstva elektriny použitej na činnosti oslobodené od dane z elektriny pre vybrané osoby

Uhlie

- zjednodušuje sa systém registrácie oprávneného spotrebiteľa uhlia v prípadoch, ak by osoba (oprávnený spotrebiteľ) bola registrovaná aj ako platiteľ dane z uhlia a chce vykonávať aj činnosti oslobodené od dane z uhlia
- upravuje sa postup, ak chce platiteľ dane z uhlia zároveň vykonávať činnosti oslobodené od dane
- návrh zákona spresňuje podmienky pre zamedzenie dvojitého zdanenia a daňová povinnosť nevzniká platiteľovi dane z uhlia, ktorý ho nadobudol už zdanený
- spresňuje sa definícia preukázateľne zdaneného uhlia na účel vrátenia dane

Zemný plyn

- spresňuje sa definícia zemného plynu pre účely predmetu dane podľa zákona v zmysle nariadenia (EHS) č. 2658/87
- ustanovuje sa prevodový kľúč na prepočet zemného plynu z kg na MWh (konštanty sú hustota a spaľovacie teplo) a súčasne sa upravujú sadzby dane pre zemný plyn s ohľadom na jeho použitie
- zjednodušuje sa systém registrácie oprávneného spotrebiteľa zemného plynu v prípadoch, ak by osoba (oprávnený spotrebiteľ) bola registrovaná aj ako platiteľ dane zo zemného plynu a chce vykonávať aj činnosti oslobodené od dane zo zemného plynu
- ustanovuje sa, že aj čerpace stanice CNG a LNG ako palív pre vozidlá sa považujú za miesta spotreby zemného plynu konečným spotrebiteľom a stanovujú sa nové sadzby dane
- daňová povinnosť nevznikne platiteľovi dane zo zemného plynu, ktorý ho nadobudol už ako preukázateľne zdanený
- návrh zákona spresňuje podmienky pre zamedzenie dvojitého zdanenia a daňová povinnosť nevzniká platiteľovi dane zo zemného plynu, ktorý ho nadobudol už zdanený

- spresňuje sa definícia preukázateľne zdaneného zemného plynu na účel vrátenia dane a zavádza sa povinnosť evidencie množstva zemného plynu použitého na oslobodené účely pre vybrané osoby

Navrhovaná účinnosť: 1. apríla 2025 a od 1. júla 2025